

RENOVATIE & TRANSFORMATIE SINT-ANDREASKERK
NEVENBESTEMMING ONTMOETINGSZAAL

OW1604 Bikschote

A - VISIE

EEN KANTELPUNT

Bikschote staat aan de vooravond van één van de belangrijkste stedenbouwkundige keuzes in zijn recente geschiedenis: de **reconversie** van de neogotische hallenkerk als **opportunititeit** voor een **vernieuwde gemeenschapsdynamiek**.

De **Sint-Andreaskerk**, opgetrokken uit de as van de eerste wereldoorlog, neemt een **centrale plek** in het grondplan van het dorp en is tegelijkertijd een **ijkpunt** in de **wijde omgeving**.

Net zoals in de rest van de Westhoek zijn de uitdagingen qua ruimtelijke ordening waar Bikschote vandaag voor staat niet langer deze uit het verleden. De wekelijkse eredienst is niet langer het centrum van het gemeenschapsleven, het **gemeenschapsleven** is wél nog de **hoeksteen van het dorp**.

Wat de briefing voor een nieuw ontmoetingscentrum **uniek** maakt is niet de inhoud, maar de **samenloop van omstandigheden**. Niet alleen is de Sint-Andreaskerk aan een grondige renovatie toe, ook heeft Bikschote nood aan een nieuw multifunctioneel gemeenschapscentrum. Zolang de oude Mariazaal hiervoor gebruikt wordt, staat ze de verdere ontwikkeling van de kleuter- en lagere school in de weg. Het is de **ontastbare rol** van **gebouwen en hun publieke functie**, als **hoeksteen** voor een **hechte samenleving**, die deze opdracht een extra dimensie geeft. Daarnaast is het **historisch belang van de kerksite** onmiskenbaar en onmisbaar voor het dorp. Deze complexiteit geeft een extra kleur aan de uitdaging waar we als architect voor staan.

In ons voorstel willen we de **Sint-Andreas site** invullen als **plek voor de eredienst** én als **aangename ontmoetingsplaats**. Door deze verschuiving kan de Mariazaal ten volle ingezet worden voor de verdere ontwikkeling van de school met nieuwe aangrenzende kleuterschool. Deze logische en intuïtieve verschuivingen zijn de basis voor een **nieuwe dynamiek voor het dorp**. Ze bieden efficiëntiewinst, en tegelijkertijd geborgenheid: een **centrale plek om samen te komen** en voor de lokale kermis.

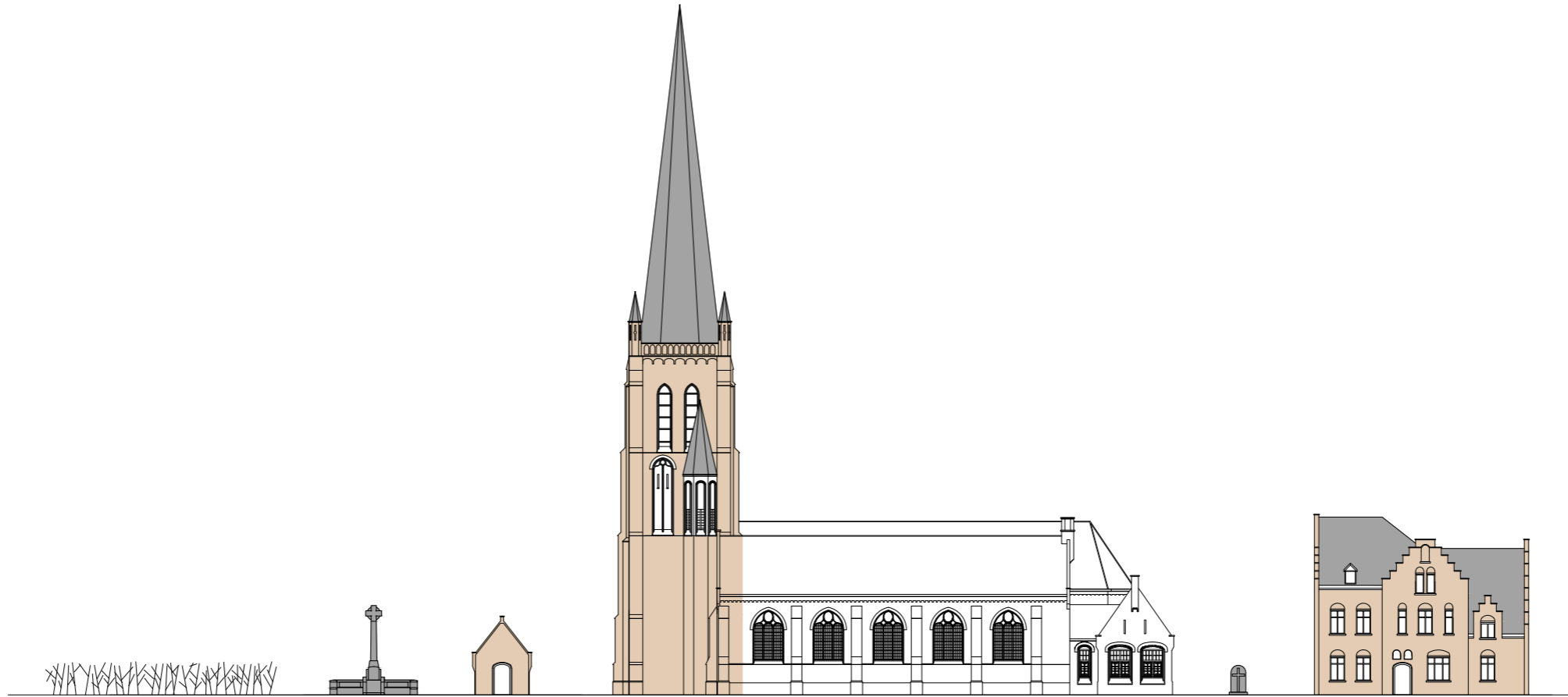
De keuze die vandaag gemaakt wordt is het **fundament** voor een continue **dialog** met de **inwoners van Bikschote** en haar **wijde omgeving**. Een keuze om trots op te zijn. Een **toekomstgerichte keuze** die kansen biedt, zonder de erfgoedwaarde van de Sint-Andreaskerk teniet te doen. Een structurele ingreep in de ruimtelijke ordening die verbaasd vertrouwd aanvoelt.

De 581 inwoners van Bikschote staan afgebeeld op de kerksite. De basis van de opdracht is uitzonderlijk interessant omdat deze kleine gemeenschap in zijn voltalligheid aanwezig kan zijn op de site.

A - VISIE

EEN ZOEKTOCHT NAAR BALANS

Ons voorstel valt best samen te vatten als een zoektocht naar balans.

Een volledige renovatie van toren en schip is moeilijk verdedigbaar gezien het grote volume en beperkte maatschappelijke meerwaarde van het schip. De **bouwfysische staat** van het gebouw en de **kosten** die gepaard gaan met een grondige renovatie **lopen snel hoog op**. Niet alleen is er de noodzakelijke renovatie met als basis het herstel van de daken, de renovatie van de toren, het oplossen van vochtinsijpeling en het herstel van scheuren in het metselwerk. Daarnaast vormen de slechte staat van het dakgebinte en van de gebruikte paramentstenen een extra onzekere factor.

Het kerkenplan, die een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk ambieert, spreekt over behoud, herbestemming of afbraak. In dit voorstel schuiven we gedeeltelijk behoud en gedeeltelijke afbraak naar voor als een oplossing die

een **balans** zoekt tussen **meerwaarde voor het gemeenschapsleven** en **historisch belang**. Ons voorstel behoeft uiteindelijk **minder middelen** voor een **beter resultaat**.

We stellen voor om de **kerktoren**, hét oriëntatiepunt voor het dorp en zijn omgeving, opnieuw te **restaureren** in zijn **volle glorie**. Zo neemt het terug zijn leidende, historische rol in het landschap. Tegelijkertijd gebruiken we het **grondplan van het schip** als **basis** voor een **multifunctioneel gemeenschapscentrum**. De kostprijs voor het restaureren van het schip zou niet enkel onzeker zijn (niet enkel is het volume heel groot, ook zijn eerdere pogingen om het gebouw te stabiliseren gefaald en zal de vorstschade op termijn in grotere zones voorkomen), het uiteindelijke resultaat zal ook niet optimaal zijn doel dienen, terwijl dit net cruciaal is in het gemeenschapsleven.

Door te bouwen over de bestaande funderingen vermijden we complexe en dure graafwerken.

Wij vinden het belangrijk om een **alternatief** naar voor te schuiven waarbij de **beschikbare middelen** geïnvesteerd worden in het **ondersteunen van het dorpsleven**, en niet in dure restauratie en duur onderhoud en dure verwarming achteraf.

A - VISIE

CONCEPT VOOR EEN NIEUW GEMEENSCHAPSCENTRUM MET RUIMTE VOOR EREDIENST

1.

De **toren** wordt als **historisch element** en **oriëntatiepunt** in ere hersteld door een volledige restauratie. De toren wordt **omringd** door **beeldbepalende** en **historische elementen**. De hagen, de Kapel van Onze Lieve Vrouw van Rust & Vrede en het gedenkkruis voor militaire en burgerlijke doden vormen samen met de pastoriwoning een ensemble.

2.

De ruimte van schip en koor wordt heringevuld door een **open** en **toegankelijke Ontmoetingszaal** op het gelijkvloers. We gebruiken de bestaande fundamente als ijkpunt én springplank voor de toekomst. De **directe** en **open relatie** van de ontmoetingszaal met het dorpsplein versterkt de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het nieuwe gemeenschapscentrum. De toren blijft de **toegangspoort** tot de zaal en de liturgische ruimte. Een overdekte toegangszone gidst de bewoners naar de nieuwe zalen.

3.

De **liturgische ruimte** voor de eredienst gaat niet verloren, maar wordt aangepast aan zijn **hedendaagse invulling**. Door het te verheffen boven op het gebouw kan men zich in alle **rust** afzonderen en kunnen de vieringen doorgaan in een **teruggetrokken sfeer**. De ruimte voor eredienst is **vlot toegankelijk** door visueel zichtbare en ruime circulatiezones met aangepaste trap. Een centraal geplaatste lift maakt het voor mensen met een beperktere mobiliteit mogelijk om op een eenvoudige manier direct toegang te krijgen tot de ruimte voor eredienst. Het ontwerp houdt rekening met een **gebruiksvriendelijke circulatie** voor oudere mensen uit de gemeenschap. De toegangen verlopen drempelloos en zijn direct zichtbaar. Door deze stapeling wordt het **gebouw compacter** en biedt het **meer open ruimte** waar het dorp nood aan heeft. De twee functies van ontmoetingscentrum en ruimte voor eredienst kunnen in alle **rust en sereniteit** apart van elkaar functioneren.

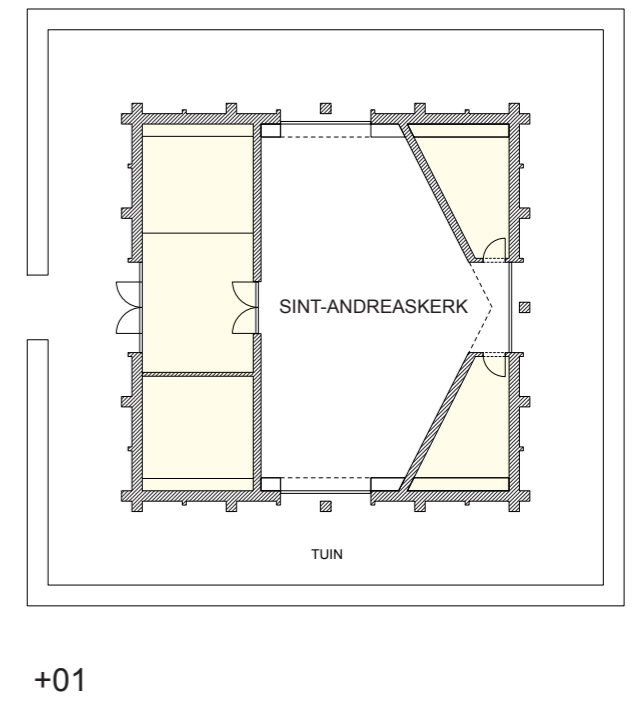
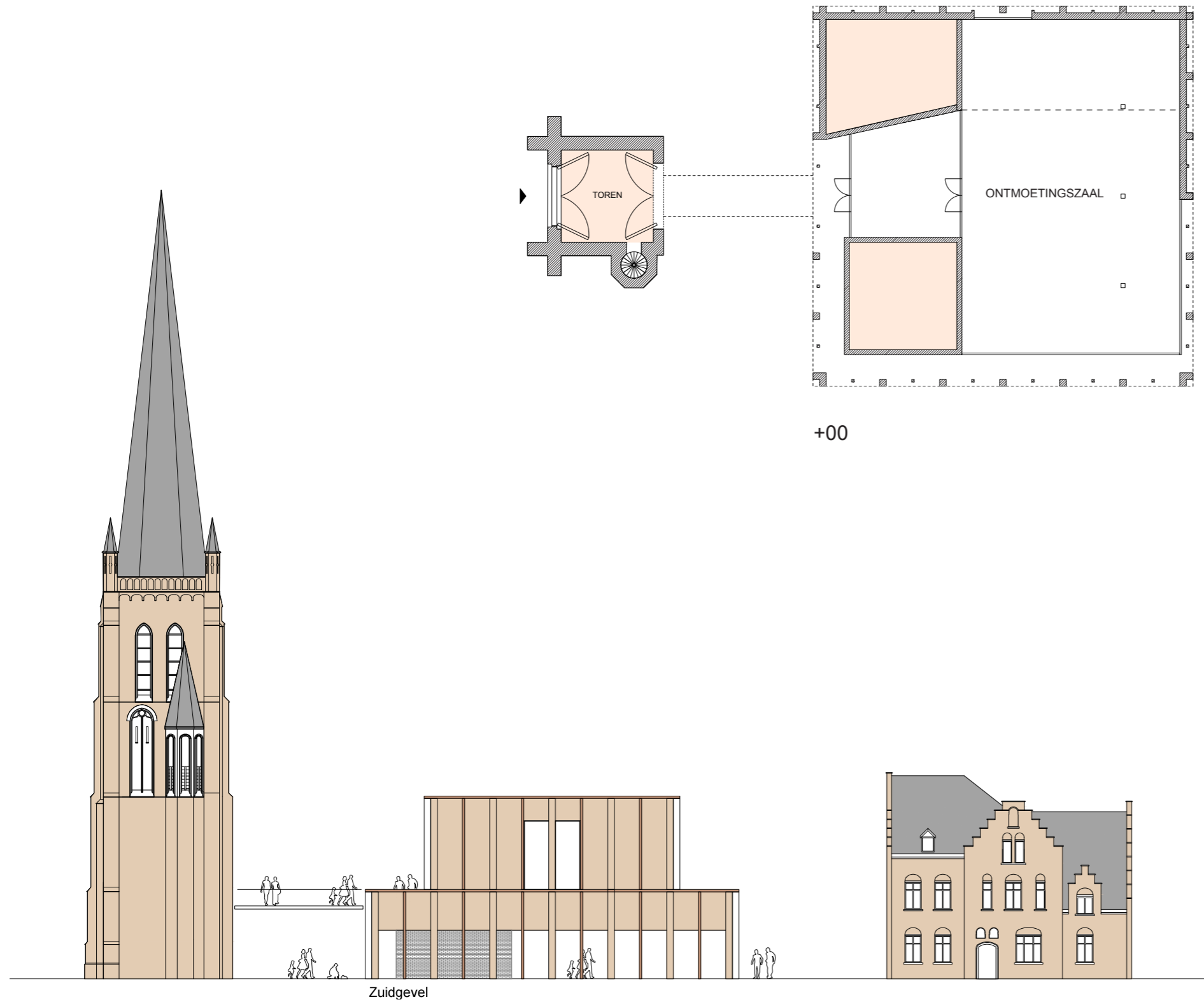

De Ontmoetingszaal stelt zich op het gelijkvloers open naar het dorpsplein. De liturgische ruimte van de Sint-Andreaskerk vindt haar eigen plek op de vlot toegankelijk gemaakte verdieping. De passerelle naar de toren verwijst naar de directe historische verbinding van toren en kerk. Door het materiaalgebruik af te stemmen op de toren en pastorijswoning ontwikkelt zich een gebouw dat harmonieus aansluit bij zijn omgeving.

A - VISIE

De **Ontmoetingszaal** bevindt zich op het gelijkvloers en stelt zich **open** naar de **gemeenschap**. De liturgische ruimte van de **Sint-Andreaskerk** vindt haar **eigen plek** op de vlot toegankelijk gemaakte verdieping. De passerelle naar de toren laat een directe **historische verbinding** van **toren en kerk** opnieuw toe.

Het nieuwe gebouw neemt een zelfde soort van **monumentale houding** aan als het schip. De fundering van het verleden is de basis voor de toekomst. De **massiviteit** van de **steunberen** worden vertaald in een gevel die afwisselend open of gesloten is. Het **materiaalgebruik** van de toren, het nieuwe schip, de liturgische ruimte en pastoriwoning vormen een **screen geheel**. Met het nodige respect ontwikkelt zich een gebouw dat in **harmonie** is met zijn **omgeving**.

SINT-ANDREASKERK

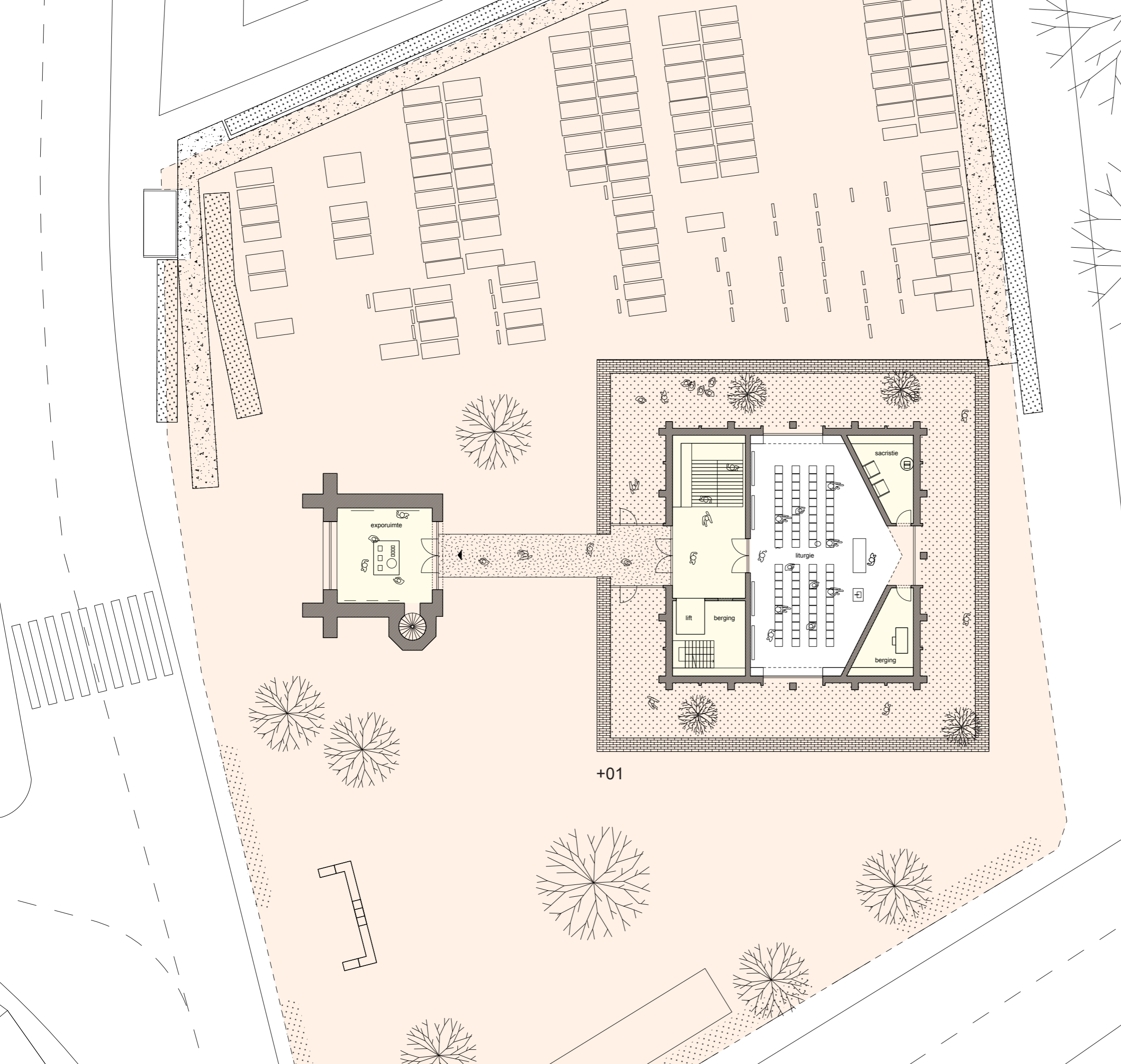
Door de verheven positie van de Sint-Andreaskerk op de eerste verdieping ontstaat er een **rustige omgeving** om samen te vieren en te beleven. **Direct zicht naar buiten** is ongestoord door de aanwezigheid van een **groene rondgang**. De liturgische ruimte krijgt haar **eigen karakter** door een aangenaam zicht op groen. De zaal is een **lichte en luchtige ruimte** met aangenaam klimaat en akoestiek. De ruimte voor de eredienst biedt plaats aan 80 mensen.

De 3 **brandramen** van het altaar en het brandraam waar de vlag van Bikschote op gebaseerd is, blijven achteraan in de ruimte aanwezig omwille van de historische waarde en het uniek tafereel die de vlucht van Jezus linkt aan de ballingschap tijdens de oorlog. Het verlichtingsarmatuur van het altaar krijgt opnieuw een centrale plek in de liturgische ruimte.

De **groene rondgang** kan opengesteld worden voor de kerkbezoekers na een viering. Langsheen de groene wandeling worden rustplaatsen voorzien die zicht geven over de begraafplaats en het dorpsplein. Deze **omsloten tuin** kan deel uitmaken van een gemeenschapsproject.

We geloven er sterk in dat deze ruimte en zijn groene rondgang de **beleving van de eredienst** en het **gemeenschapsgevoel** kan versterken.

De passerelle biedt een alternatieve route naar de toren. Deze **ruimte in de toren** kan mogelijk ingericht worden als bezoekerscentrum voor de toren of een **expositieruimte** voor tentoonstellingen van lokale kunstenaars of fotografen. Door het plaatsen van een aangepast luik kan de klok in de toren behouden blijven.

De liturgische ruimte krijgt een eigen karakter door een aangenaam zicht op de groene rondgang. De zaal voelt aan als een lichte en luchtige ruimte met aangenaam klimaat en akoestiek.

ONTMOETINGSZAAL

De ontmoetingszaal staat **direct in verbinding** met zijn **omgeving**. Om de link met de toren te versterken loopt men symbolisch doorheen de **historische poort** van de kerktoren om het gebouw te betreden.

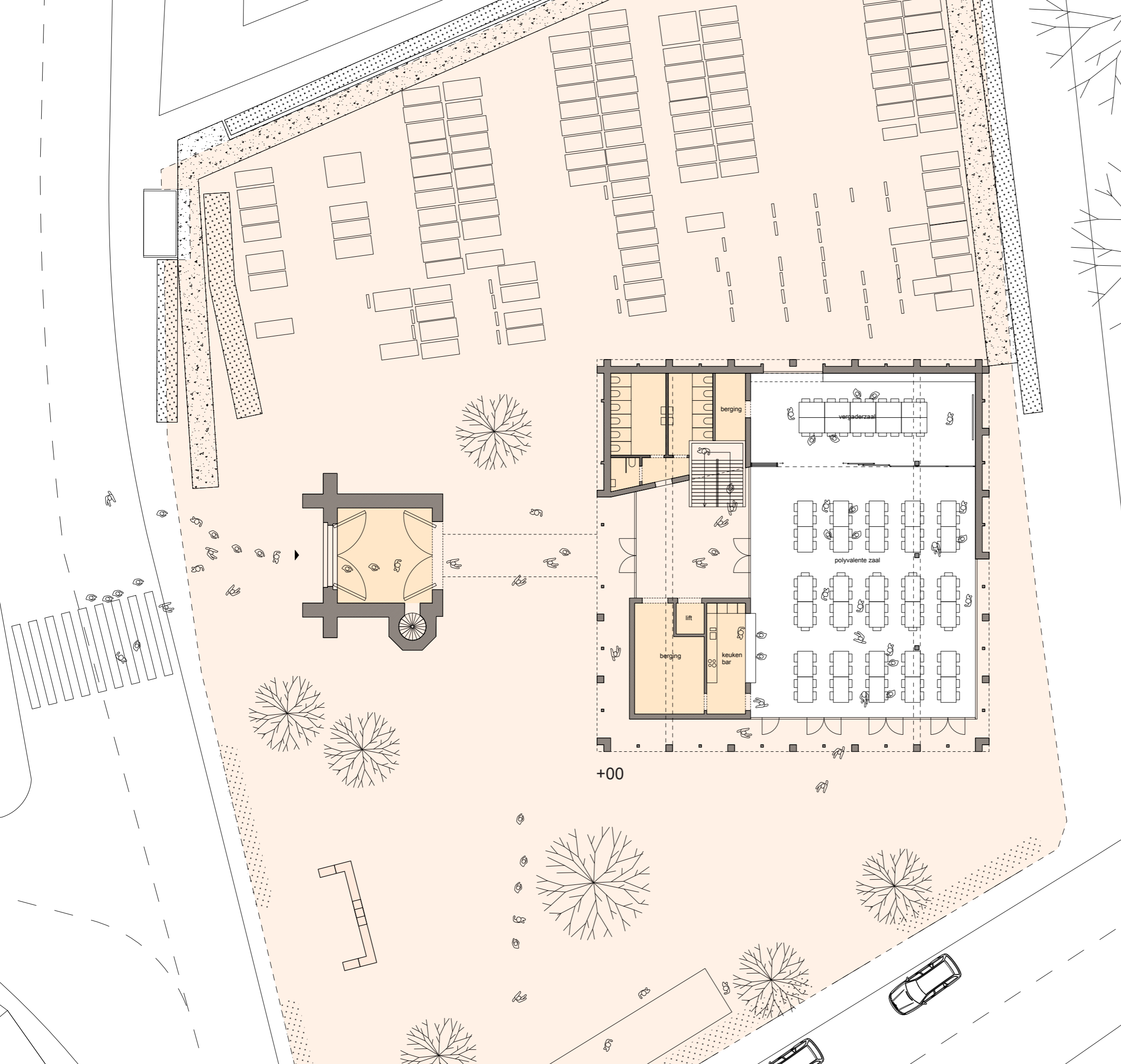
De **ontvangstruimte** met monumentale trap en lift verwelkomen de bezoekers in het nieuwe huis en laten een **logische verdeling** van **circulatie** toe. Vanuit deze zone krijgt men een zicht op de open polyvalente zaal. Een goed toegankelijke sanitaire ruimte, een keuken en verschillende bergingen worden centraal opgesteld.

POLYVALENTE RUIMTE

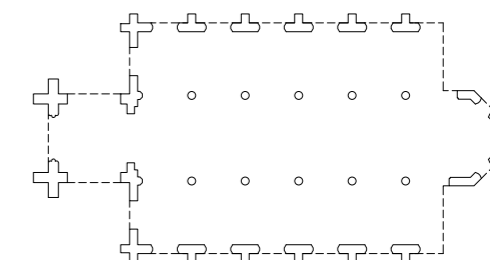
De **polyvalente ruimte** en **vergaderzaal** werden samen bedacht. Door deze **schakeling** kan de polyvalente ruimte heel **breed ingezet** voor activiteiten van grote tot kleine schaal.

De keuken met barfunctie bevindt zich aan de zijde van het plein. Bij mooi weer kunnen de ramen opengesteld worden om de relatie met het dorpsplein te versterken.

De open ruimte biedt zicht over de toegangszone van de toren, het dorpsplein en op eerbiedige wijze ook over de begraafplaats.

schema Sint-Andreaskerk

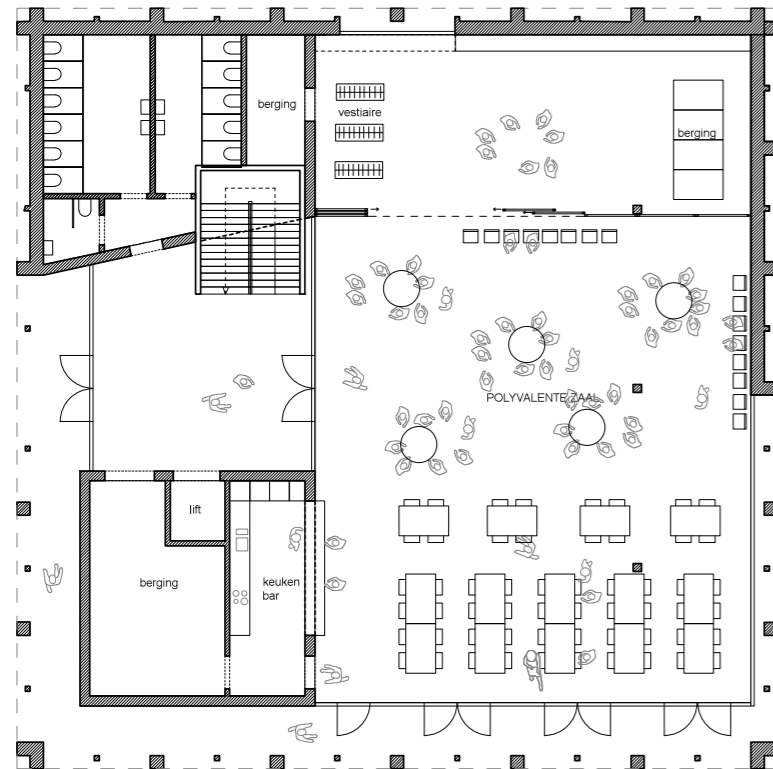

De directe en open relatie van de Ontmoetingszaal met het dorpsplein versterkt de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het nieuwe gemeenschapscentrum. Door zijn flexibele indeling kan de Ontmoetingszaal op een eenvoudige manier verschillende soorten van activiteiten toelaten.

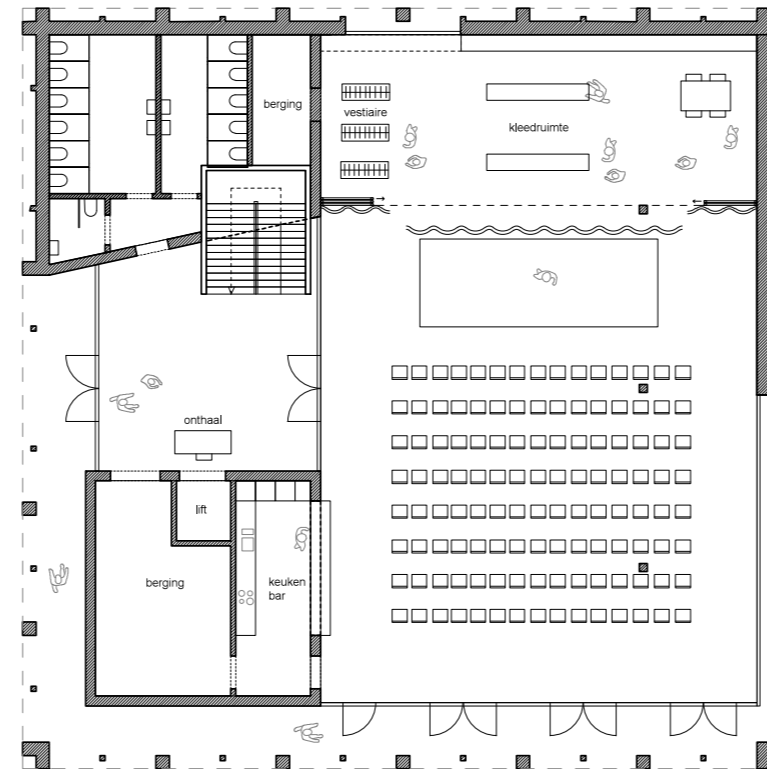
A - VISIE

Door zijn **flexibele indeling** en **logische opstelling** kan de Ontmoetingszaal op een eenvoudige manier **verschillende soorten van activiteiten** toelaten.

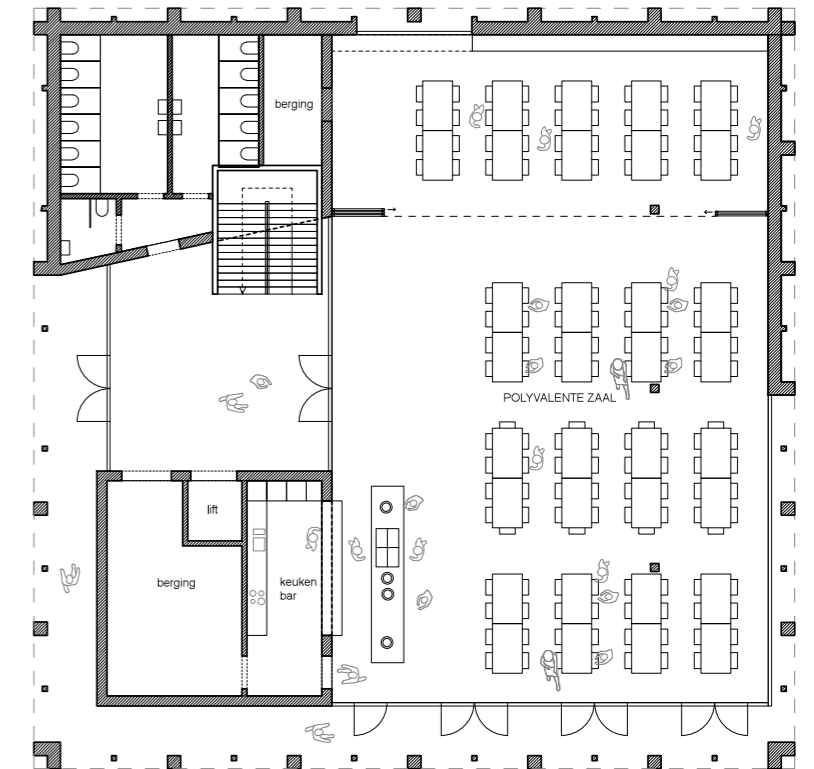
RECEPTIE / DOOPFEEST

De tafels en stoelen kunnen op een vlotte manier weggeborgen worden in de ruimte van de vergaderzaal. Deze ruimte kan ook ingezet worden als vestiaire. Op deze manier kan er een open zaal ontstaan voor het opstellen van receptietafels. De keuken is voorzien van een toog voor de verdeling van eten en drank. De hele ruimte geniet van een zicht op het dorpsplein en toegangszone met toren.

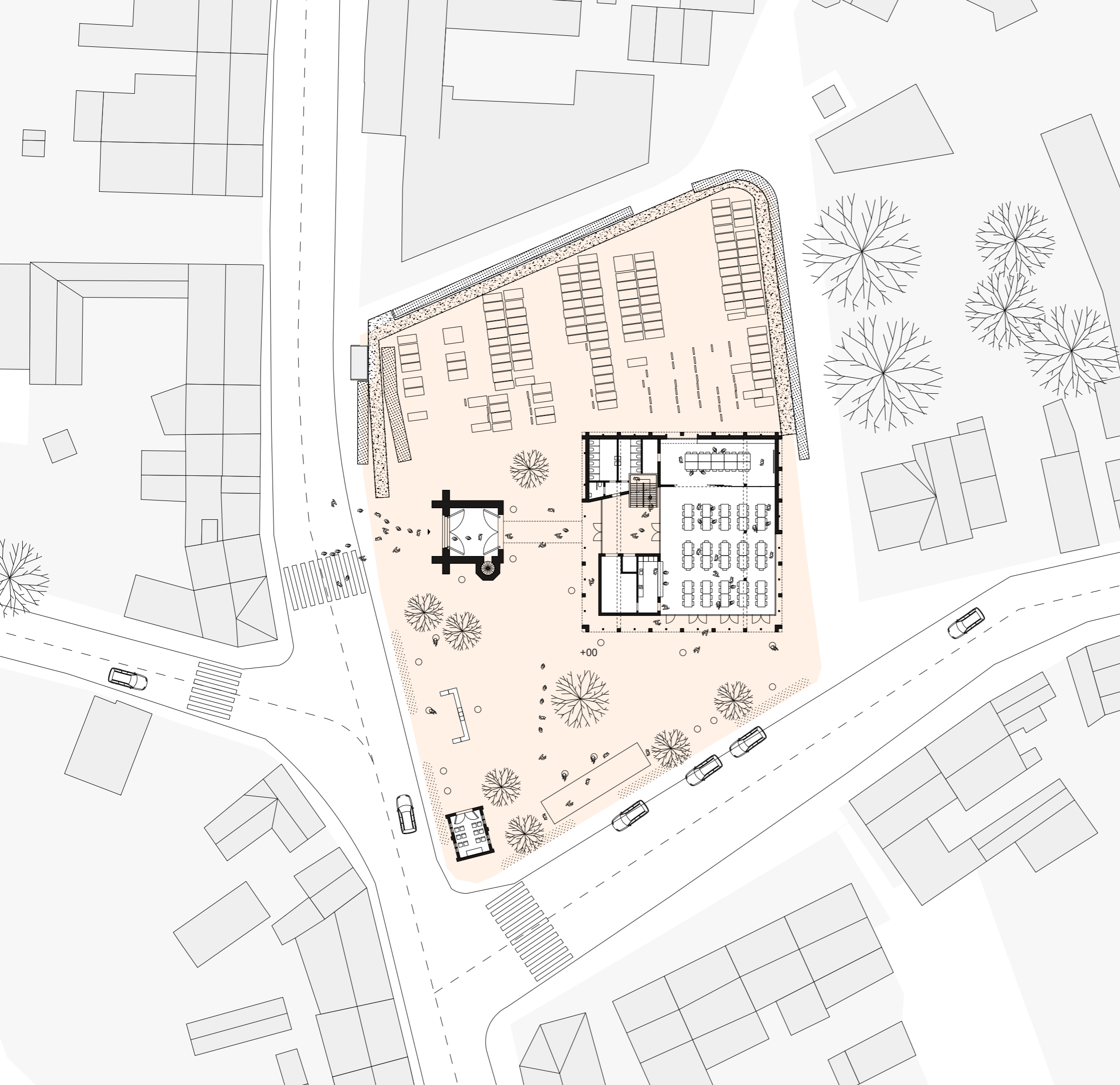
VOORSTELLING / LEZING

Het podium kan opgesteld worden in het centrale deel van de ruimte zodat er een ruime en goed ingerichte coulisse ontstaat. Dit laat verschillende soorten van voorstellingen of lezingen toe. De mobiele podiumelementen kunnen onder de trap weggeborgen worden wanneer ze niet in gebruik zijn.

DORPSFEEST / SPAGHETTIIVOND

De polyvalente zaal kan maximaal ingezet worden door de twee ruimte open te stellen naar elkaar. Hierdoor kunnen de bewoners van het dorp een activiteit echt samen beleven. Tijdens de lokale kermis kan de polyvalente zaal ingezet worden voor een dorpsfeest. Tijdens een spaghettiavond voor de lagere school kan de keuken uitgebreid worden met een mobiele bar, berging en eventueel een foodtruck aan de zijde van het plein.

DORPSPLEIN

Het **dorpsplein** bevindt zich aan de zuidzijde van de kerk en ontmoetingscentrum. Er werd rekening gehouden met een **ideale oriëntatie** en **bezinning**. Een petanquebaan en zitbanken zorgen voor een rustig en **aangenaam karakter** van het plein. De zitbanken zijn cilindrische schijven die gerecupereerd worden uit de kostbare natuurstenen kolommen van de Sint-Andreaskerk. Door zijn **open relatie** met het gebouw op het gelijkvloers lijkt het plein moeiteloos over te lopen in de polyvalente ruimte en inkomzone van de ontmoetingszaal.

De **passerelle naar de toren** zorgt voor een **overdekte passage** naar de zaal en liturgische ruimte. Op de verdieping maakt ze een goed toegankelijke verbinding met de ruimte in de toren. Deze ruimte kan gebruikt worden als expositieruimte of bezoekerscentrum voor de toren. Deze ruimte kan gebruikt worden voor fototentoonstellingen die gelinkt zijn aan de activiteiten van de liturgische ruimte of werk van lokale kunstenaars.

Tussen de toren en het ontmoetingscentrum ontstaat er een **visuele relatie** met het **naastgelegen kerkhof**. Deze relatie is eerder **screen**. De begraafplaats wordt zichtbaar, maar we bewaren een nodige afstand om deze zone te vrijwaren van de activiteiten op het plein.

De **hagen** blijven aanwezig als **beeldbepalend element**. Aan de zijde van het kerkhof vormen ze een doorlopend element. Aan de zijde van het plein zijn de hagen ontworpen met een afwisselend ritme om de relatie met de straat en zijn omgeving te versterken.

Bikschote heeft nood aan een **écht dorpsplein** die de **Bikschotenaren** kan verbinden. Ons voorstel zoekt een balans tussen verleden, heden en toekomst. Doordat het nieuwe gebouw zorgt voor een ruimere en aangenaamere open ruimte voor het plein, kan het dienen als **katalysator** voor nieuw leven in het dorp.

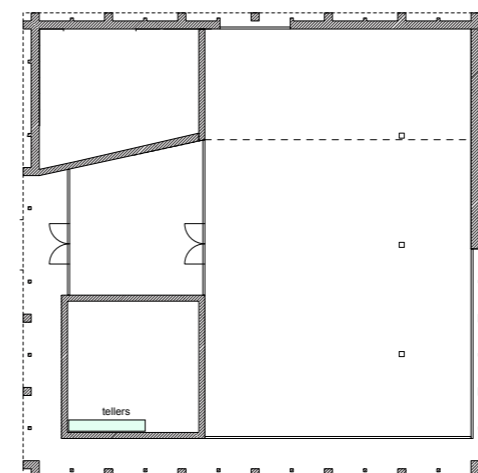
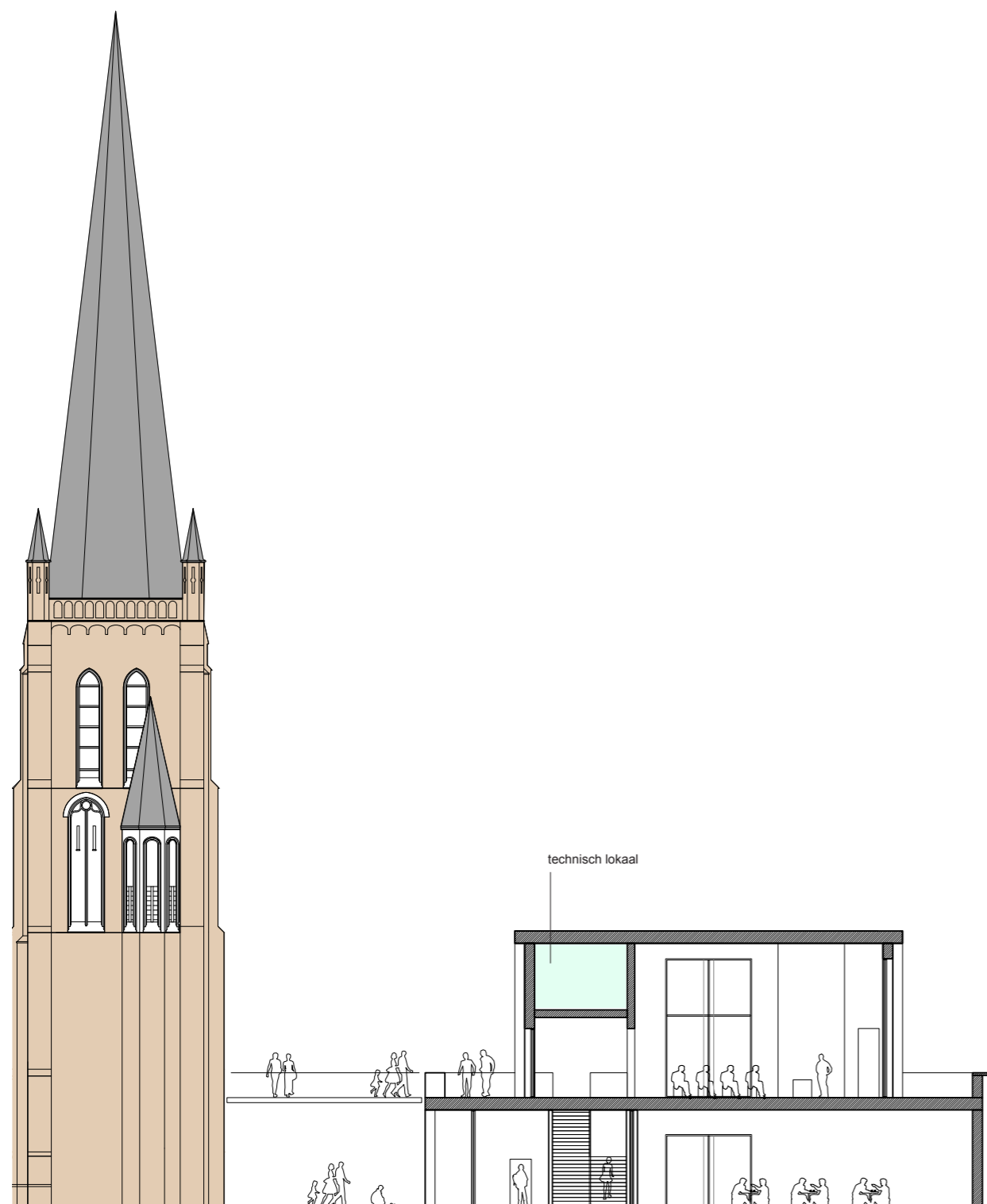

Het dorpsplein bevindt zich aan de zuidzijde van de kerk en ontmoetingscentrum. Er werd rekening gehouden met een ideale oriëntatie en bezonning. Door zijn open relatie met het gebouw op het gelijkvloers lijkt het plein moeiteloos over te lopen in de polyvalente ruimte. Doordat het nieuwe gebouw zorgt voor een ruimere en aangenaamere open ruimte voor het plein, kan het dienen als katalysator voor nieuw leven in het dorp.

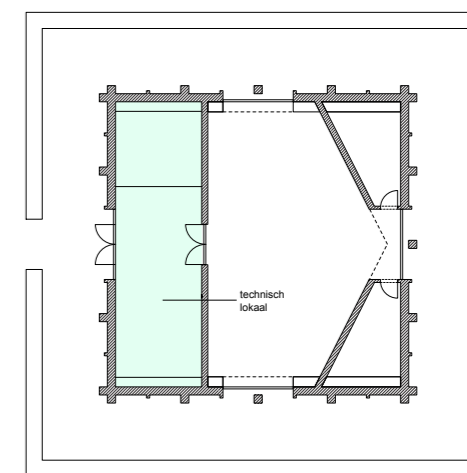

A - VISIE

TECHNIEKEN EN DUURZAAMHEID

+00

+01

Verwarming en ventilatie

De ruimte voor eredienst en ontmoetingszaal zijn twee ruimtes met zeer variabele bezetting. Een verwarming met lucht is hier een ideale oplossing voor de variabele debieten en de onregelmatige en snel afwisselende bezetting.

De ruimtes kunnen zeer vlug opgewarmd worden zodat het klimaat altijd aangenaam is, ook in de liturgische ruimte. 1 luchtgroep kan volstaan voor de twee ruimtes omwille van zijn centrale positie op de verdieping. Het debiet kan variabel geregeld worden voor de polyvalente zaal.

Via de centrale ruimte van de trap wordt er ingeblazen naar de verschillende lokalen. Op deze manier is het niet nodig om de volledige ruimtes van verlaagde plafonds te voorzien, wat voordeliger is voor de kostprijs van de afwerking.

Technische lokalen

Het technische lokaal kan ingepland worden in de dubbele verdieping boven de traphal om efficiënt om te gaan met de beschikbare oppervlakte. Het lijkt ons aangewezen om de luchtgroepen en technieken niet op het dak te plaatsen maar onder te brengen in het gebouw zelf. Door zijn centrale positie op het dorpsplein zouden de technieken zichtbaar worden en dat zou de serene en monumentale sfeer van het gebouw doorbreken. Door gebruik te maken van een dubbele verdiepingvloer kan er met een beperkte meerkost een volledig technisch lokaal gerealiseerd worden.

Aangepaste brandevacuatie voor mensen met een beperkte mobiliteit

De lift blijft autonoom functioneren bij brand. Hierdoor kan de evacuatie van rolstoelgebruikers op een vlotte en veilige manier gebeuren. In het technische lokaal is er voldoende ruimte voorzien voor de plaatsing van een noodgroep. Er werd ook rekening

gehouden met een horizontale evacuatie van de verdieping via de gevelopeningen en een vluchtterras. Alle aanwezigen met een beperkte mobiliteit kunnen met deze maatregelen tijdig en veilig geëvacueerd worden.

Duurzaam project

Het project kan volledig voldoen aan de geldende normen voor EPB. Zowel de liturgische ruimte als de polyvalente zaal kunnen efficiënt verwarmd worden met een duurzaam systeem. De zalen zijn voorzien van alle comfort. Door zijn massieve structuur met traditioneel metselwerk vormt het gebouw een duurzame basis voor de toekomst.

Oriëntatie

De open relatie met het plein wordt mogelijk gemaakt met een grote glaspartij aan de zuidzijde van het gebouw. Om het gebouw op een natuurlijke wijze koel te houden wordt deze glazen gevel naar achter geplaatst. De passieve zonwering zal bijdragen tot een aangenaam ruimteklimaat.

Koeling zonder airco

Er wordt adiabatische koeling (verdampingskoeling – natuurlijk systeem) voorzien voor de polyvalente zaal. Voor de liturgische ruimte kan er 's nachts gekoeld worden met nachtventilatie.

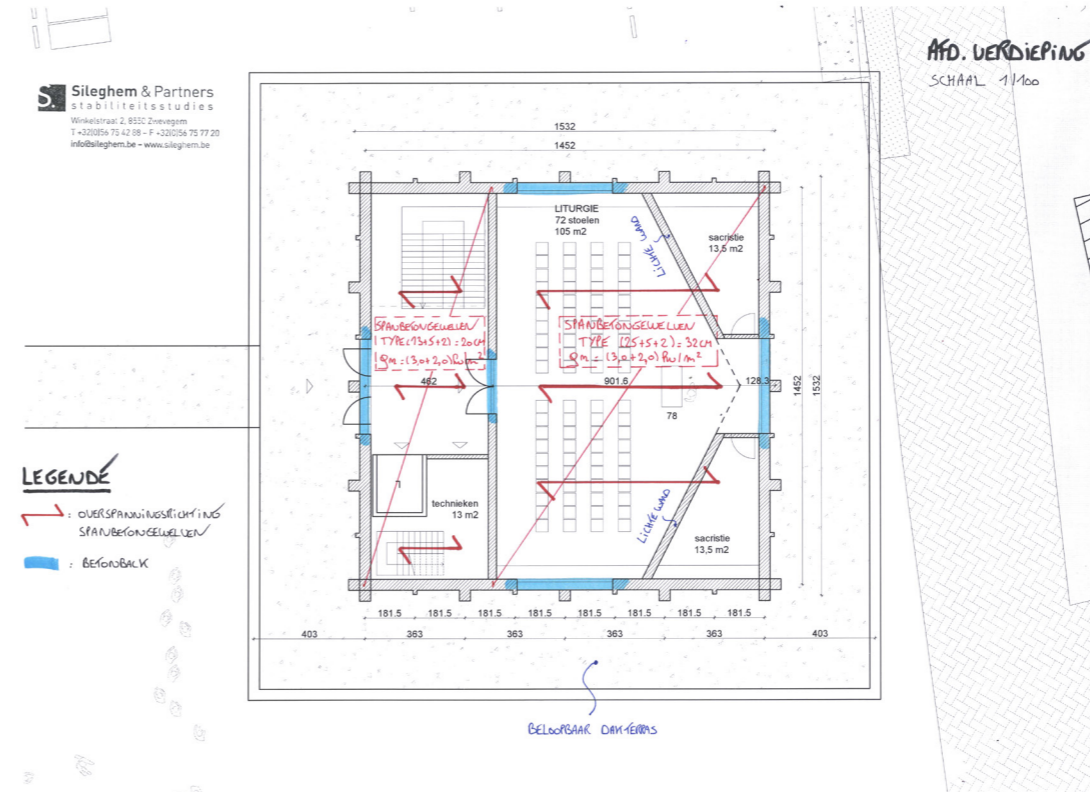
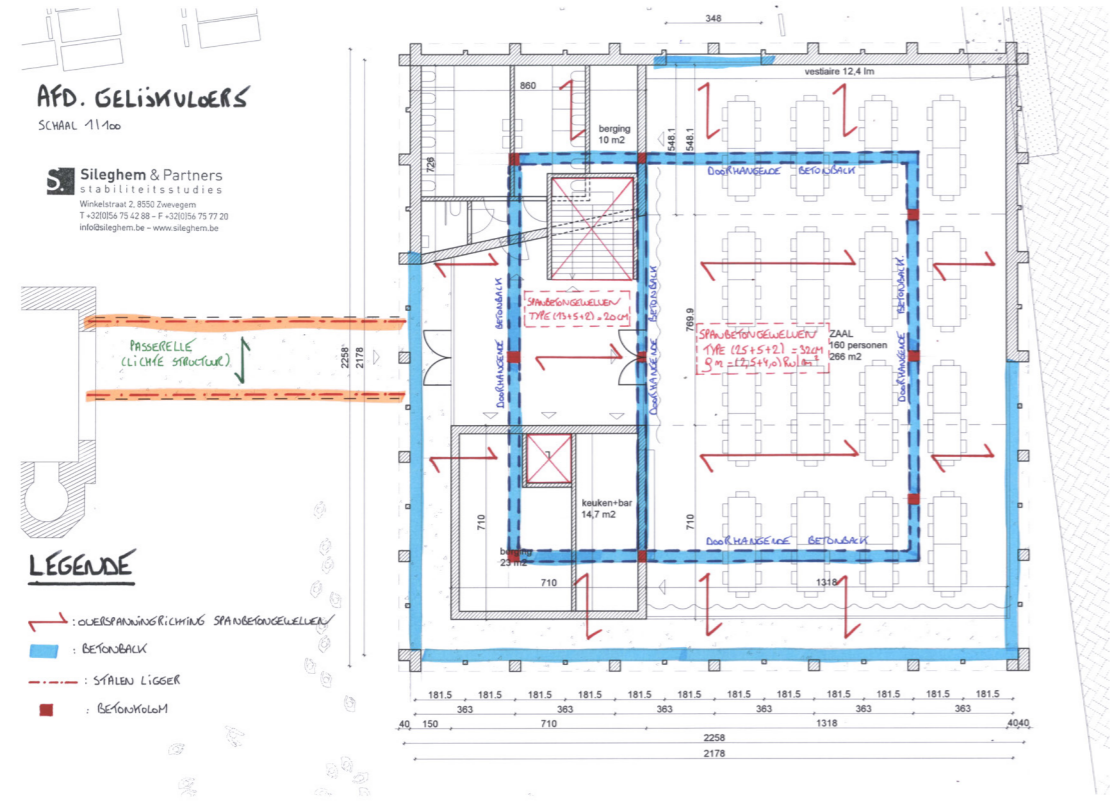
Hemelwaterrecuperatie en groendak

De omsloten tuin rond de liturgische ruimte zal volledig ingezet worden als groendak. Het hemelwater wordt vertraagd afgevoerd doorheen deze groene buffer. Het water van het dak boven de liturgische ruimte kan opgevangen en gerecupereerd worden voor toiletspoeling en water voor de groenaanleg te besproeien.

A - VISIE

STABILITEIT

Algemeen concept

Het lijkt ons evident de structuur van deze constructie te laten ontstaan uit de specifieke eigenschappen van het voorgelegde architectonisch ontwerp.

Er wordt hierbij gestreefd naar een perfecte compatibiliteit tussen architectuur en stabiliteit, met de nodige aandacht voor budget, architectuurdetailering, koudebrugproblematiek, thermische en akoestische behoeften, brandstabiliteit, enz.

Fundering over de bestaande funderingVermijden van complexe graafwerken

De algemene funderingsplaat wordt boven de bestaande fundering geplaatst.

De funderingen van de kerk moeten niet verwijderd worden om complexe graafwerken te vermijden. De algemene plaat legt zich over de ondergrondse constructie zonder door te dragen op de onderliggende muren.

Voor zover we weten werden tot op heden nog geen diepsonderingen uitgevoerd op het terrein. Op de website van 'Databank Ondergrond Vlaanderen' werden een aantal weerstandsdiagrammen teruggevonden van diepsonderingen die uitgevoerd werden op geringe afstand van de bouwplaats. Hieruit blijkt dat de ondergrond in de omgeving van de bouwplaats bestaat uit matig tot weinig draagkrachtige grondlagen.

Bovengrondse constructie

De betonafdekkingen worden gerealiseerd in voorgespannen betongewelven, voorzien van een gewapende druklaag, met als specifieke voordelen:

- groot draagvermogen dankzij de voorspanning → grote overspanningen mogelijk → beperking van het aantal dragende lijnen en van de dikte van de vloerpakketten
- beperking van het materiaalgebruik door de aanwezigheid van holle kanalen → kleiner eigengewicht dan massieve betonvloeren zoals bvb. breedplaatvloeren

De dragende muren worden voorzien in klassieke snelbouwblokken in gebakken aarde. Dragende liggers worden – i.f.v. de beschikbare hoogte – voorzien in gewapend beton of in staal.

Akoestische scheiding tussen Ontmoetingszaal en Sint-Andreaskerk

De bovenste verdieping zal akoestisch ontkoppeld worden om contactgeluid tussen de twee zalen te vermijden. De liturgische ruimte beschikt tevens over een verhoogde, ontkoppelde vloeropbouw om een akoestische scheiding te garanderen.

B - RAMING

RAMING

A. NIEUW TE BOUWEN GEDEELTE (architectuur / stabiliteit / technieken)		%
TOTAAL DEEL ARCHITECTUUR	602.790,84 €	53,1%
AANNEMING	45.000,00 €	4,0%
ONDERBOUW	32.959,41 €	2,9%
RUWBOUW	227.744,15 €	20,1%
BUITENSCHRIJNWERK	91.783,88 €	8,1%
BINNENAFWERKING	205.303,41 €	18,1%
TOTAAL DEEL STABILITEIT	229.834,80 €	20,2%
FUNDERINGEN	45.520,80 €	4,0%
GEWAPEND BETON	135.714,00 €	12,0%
STRUCTUURELEMENTEN STAAL/BETON	48.600,00 €	4,3%
TOTAAL DEEL TECHNIEKEN	302.512,95 €	26,6%
SANITAIR	27.892,95 €	2,5%
HVAC	140.630,00 €	12,4%
MAATREGELEN BRANDVEILIGHEID	8.900,00 €	0,8%
ELEKTRICITEIT	94.090,00 €	8,3%
LIFT	31.000,00 €	2,7%

TOTAAL NIEUW TE BOUWEN GEDEELTE (excl. btw & erelonen) 1.135.138,59 € 100%

B. DEEL RESTAURATIE + INRICHTING KERKTOREN	m2	euro/m2	%
TOTAAL DEEL RESTAURATIE		152.026,00 €	79,4%
AANNEMING		12.000,00 €	6,3%
RESTAURATIE AANPASSING BOVENBOUW / METSELWERK		50.250,00 €	26,3%
RESTAURATIE DAKEN		36.000,00 €	18,8%
RESTAURATIE SCHRIJNWERK		18.656,00 €	9,7%
RESTAURATIE HOUT / STRUCTUUR		30.000,00 €	15,7%
RESTAURATIE DIVERSEN (HOEKTOREN / KRUIS / KLOK)		5.120,00 €	2,7%
TOTAAL DEEL INRICHTING KERKTOREN		10.587,00 €	5,5%
AFWERKING RUIMTE NIV00 & NIV01		10.587,00 €	5,5%
TOTAAL DEEL STABILITEIT - PASERELLE		16.875,00 €	8,8%
PASSERELLE MET BALUSTRADE		16.875,00 €	8,8%
TOTAAL DEEL TECHNIEKEN		11.900,00 €	6,2%
AUTONOME BASIS TECHNIEKEN VOOR LOKAAL EXPOSITIERUIMTE		11.900,00 €	6,2%

TOTAAL RESTAURATIE + INRICHTING KERKTOREN (excl. btw & erelonen) 191.388,00 € 100%

C. DEEL AFBRAAK SCHIP / KOOR / AANPALENDE RUIMTES	m2	euro/m2	%
TOTAAL DEEL AFBRAAK		79.000,00 €	100,0%
AANNEMING		7.500,00 €	9,5%
AFBRAAKWERKEN (fundering blijft aanwezig - geen grondwerken - enkel lokale aanpassingen)		82.500,00 €	104,4%
INSCHATTING OPBRENGSTEN NATUURSTEEN & RECUPEREERBAAR MATERIAAL		-11.000,00 €	-13,9%

TOTAAL RESTAURATIE + INRICHTING KERKTOREN (excl. btw & erelonen) 79.000,00 € 100%

TOTAAL DER WERKEN + ERELONEN (11,4 %) 1.565.756,62 €

TOTAAL DER WERKEN + ERELONEN + BTW (21 %) 1.894.565,51 €

OPGEGEVEN BUDGET (incl. erelonen & btw) 2.000.000,00 €

Nota bij raming: het gedeelte omgevingsaanleg zit niet opgenomen in de opdracht. De kosten voor deze werken werden niet opgenomen in de raming.

OPPERVLAKTETABEL - NETTO OPPERVLAKTES	m2
A. ONTMOETINGSZAAL	
Polyvalente zaal	193,73
Vergaderzaal	72,24
Keuken + bar	14,74
Berging	6,97
B. GEMEENSCHAPPELIJKE DELEN	
Inkom	39,65
Circulatie	40,96
Sanitair	35,17
Technische ruimte	38,33
Berging	23,02
C. SINT-ANDREASKERK	
Liturgie	103,94
Sacristie	13,48
Berging	13,48
D. EXPOSITIERUIMTE TOREN	
Expositieruimte	31,04

OPPERVLAKTETABEL - BRUTO OPPERVLAKTES	m2
BRUTO-OPPERVLAKTE GELIJKVLOERS	491,90
BRUTO-OPPERVLAKTE EERSTE VERDIEPING	222,60
TOTAAL BRUTO OPPERVLAKTE	714,50

C - REFERENTIEPROJECTEN

POLYVALENTE ZALEN

In ons voorstel voor de **Sint-Andreaskerk en ontmoetingszaal** wordt een **multifunctionele ruimte** bedacht die een toegevoegde waarde wil betekenen voor het gemeenschapsleven van Bikschote. Voor het project van de school PSBO De Sterretjes werd onderzocht hoe het gebouw **een meerwaarde** kan bieden aan zijn directe omgeving en **multifunctioneel** kan ingezet worden naar de buurt toe. De polyvalente zaal en sporthal vormen samen een **flexibele ruimte voor verhuur** en naschoolse activiteiten. Deze zaal biedt tevens de mogelijkheid voor een georganiseerde naschoolse opvang. De sportzaal werd opgevat als het centrale atrium van het gebouw. Deze ruimte wordt visueel opengetrokken naar de **publieke functies** van inkom en polyvalente zaal. Dit ruimtegevoel zorgt voor een **meerwaarde naar beleving en gebruik**. Een gevoel van openheid en transparantie domineert in deze zone van de school. De polyvalente ruimtes werden zo ontworpen dat ze op een eenvoudige wijze verhuurd kunnen worden. Deze zalen bieden de mogelijkheid om gebruikt te worden voor zeer diverse activiteiten.

In de projectomschrijving wordt de ambitie geuit om aan de zuidzijde van de kerk een **dorpsplein** in te richten. In het ontwerp van de school PSBO De Sterretjes speelt het **publieke en uitnodigende karakter** een centrale rol in het ontwerp. De bestaande zone tussen het nieuwe schoolgebouw en de bestaande school werd herdacht en omgevormd tot een publieke ruimte. Het toekomen aan de school wordt beschouwd als een belangrijk gegeven in de opvatting van het gebouw. Een aangename ruimte voor de school lijkt essentieel en werd met de nodige zorg ontworpen. Circulatiepatronen voor de verschillende gebruikers werden zorgvuldig overwogen om een zo vlot mogelijk afhandeling van doorstromen te garanderen. Een trappenpartij zorgt voor een geanimeerde toegang tot de school. De **integrale toegankelijkheid** wordt gegarandeerd door een ingewerkte hellingszone.

Project	School voor buitengewoon onderwijs
Architect	B-ILD
Ing. stabiliteit	UTIL
Ing. technieken	Tech 3
Landschap	Ars Horti
Opdrachtgever	Provincie Vlaams-Brabant
Ligging	Tienen
Oppervlakte	2.850 m ²
Budget	3.780.000 euro
Fase	Opgeleverd

C - REFERENTIEPROJECTEN

RELATIE KERKGEBOUWEN

Record Building
B-ILDReflectie kerk aan inkomzone, Record Building
B-ILDKerkgebouw Bossuit
Sileghem & Partners i.s.m. Ellen HarveyKerkgebouw Bossuit
Sileghem & Partners i.s.m. Ellen Harvey
Foto: Stijn Bollaert

Zoals in **OW1604 BIKSCHOTE** wil ons project Record Building een **dialoog aangaan met zijn directe omgeving**. Dit gebouw is gelegen tegenover **de kerk en het dorpsplein** te Rumst. Er werd grondig onderzocht hoe deze **relatie** aan te gaan. Het bank- en verzekeringskantoor wordt in een lintbebouwing van typische rijwoningen geïntegreerd. Het nieuwe volume **herinterpreteert zijn omgeving** door de bestaande bouwhoogtes over te nemen, terwijl het dakprofiel een terugsprong maakt om de voorgevel een meer geprononceerd karakter te geven.

Een uitgesproken kader in beton met verticale elementen **bootst het ritme van de tegenovergelegen kerk na**. De gevelmaterialen verwijzen naar de aanwezige rode en grijze tinten uit de omgeving.

Het kantoor werd zo laagdrempelig mogelijk bedacht om ruime werkplekken te creëren waar klanten op een aangename manier ontvangen kunnen worden. De **vergaderzaal** aan de voorgevel treedt door zijn transparantie in **dialoog met de omgeving**.

Avelgem is een landelijke gemeente met amper 9000 inwoners en 6 kerkgebouwen. Een zware last voor een kleine gemeente, in deze tijden van teruglopend kerkbezoek. Een pragmatische burgemeester met sterke visie, en een vooruitziende deken konden elkaar vinden in een **waardevolle herbestemming van de kerk** in Bossuit. De Sint Amelberga-kerk werd in 2008 aan de eredienst onttrokken na een voorbeeldige zoektocht naar **zinvol hergebruik** in deze kleine dorpskern, waar het kanaal vanuit de Leie in Kortrijk de Schelde bereikt. De plek is reeds jaren een belangrijk fietsknooppunt, vooral na de toeristische herbestemming van het nabijgelegen historische pompgebouw.

Een internationale wedstrijd resulteerde in een artistieke opdracht voor de Britse, in New York wonende Ellen Harvey, die van het kerkgebouw een grote buitenkamer maakte. In samenwerking met Sileghem & Partners, werd de kerk ontmanteld tot op het metselwerk. De torenspits werd geveld, maar de klokken zullen blijven luiden.

Het interieur van de kerk werd leeggemaakt en gevloerd met een prachtige gegoten terrazzovloer. Het patroon van de vloer is een afspiegeling van de schaduw die de gebombardeerde kerk na de eerste wereldoorlog zou kunnen werpen op de vloer. Doorheen het schaduwpatroon schemert de structuur van het voormalige kerkgewelf en van de biechtstoelen en altaren. Hiermee wil de kunstenaar de kerk en haar geschiedenis teruggeven aan de gemeenschap, eerder dan ze te vervreemden tot een museaal artistiek artefact voor toevallige bezoekers. De nieuwe buitenkamer is een aantrekkingspool geworden voor de meest diverse activiteiten. Een ambient muziekconcert, een lokale markt, een fietszegening, het kan weer allemaal.

De gemeente Avelgem was met dit project een van de drie laureaten die eind 2016 bekroond werd met de **Prijs Wivina Demeester voor Excellent Bouwheerschap 2016**.

Project	Bank- en verzekeringkantoor
Architect	B-ILD
Ing. stabiliteit	UTIL
Ing. technieken	TDEC
Opdrachtgever	Vervoort & Willekens bvba
Ligging	Rumst - Reet
Oppervlakte	300 m2
Budget	583.000 euro
Fase	Opgeleverd

Project	Herbestemming kerkgebouw Bossuit
Architect	Sileghem & Partners i.s.m. Ellen Harvey
Ing. stabiliteit	Sileghem & Partners
Opdrachtgever	Gemeentebestuur Avelgem
Ligging	Avelgem
Fase	Opgeleverd

D - TEAMVOORSTELLING

B-ILD

Architect

A: Handelskaai 30
1000 Brussel

T: +32 (0)2 350 42 77

E: info@b-ild.com

W: www.B-ILD.com

Contact: Kelly Hendriks

Btw: BE 0820.966.230

Rek: BE58 7350 2476 3579

Voor de samenstelling van het team voor deze kandidatuur werd gezocht naar de meest geschikte en complementaire partijen. Ons ontwerpteam heeft ervaring met een heel divers programma van opdrachten waaronder ook **renovaties en restauraties** van verschillende bouwwerken.

Voor het deel stabiliteit wordt er samengewerkt met Sileghem & Partners als ingenieursbureau omwille van hun algemene visie waarbij reeds van in het ontwerpproces gezocht wordt naar het meest geschikte antwoord op technisch-conceptuele vraagstukken. Vanuit een voortdurend en doorgedreven overleg wordt het structureel concept ontwikkeld waarbij ook het budgettaire aspect nooit uit het oog verloren wordt.

Daarnaast heeft studiebureau Sileghem & Partners ook een uitgebreide ervaring met het uitwerken van stabiliteitsstudies voor gebouwen divers van schaal en programma alsook in **renovaties en restauraties**. De lijst van referentieprojecten geeft hier een duidelijk bewijs van.

Wat betreft het deel technieken neemt studiebureau HP Engineering de taak op zich omwille van hun bereikbaarheid en openheid om vanaf de start

van het bouwproces mee te denken naar het meest rationele en efficiënte energiegebruik. Ook zij hebben reeds een grote ervaring opgebouwd bij de studie technieken voor projecten van verschillende schaal en specifiek hebben zij een uitgebreide ervaring bij het uitwerken van de **studies technieken voor monumenten en kerken**. HP Engineering zoekt steeds geïntegreerd mee naar de meest vooruitstrevende manier om een zo duurzaam mogelijk gebouw te realiseren.

Voor het deel restauratie en monumentenzorg wordt een samenwerking aangegaan met het onderzoeksbureau VandenBorre Lauwers dat kan rekenen op 34 jaar **ervaring in het bouwhistorisch en materiaaltechnisch onderzoek en in restauratie**. Hun uitgebreide referentielijst toont hun uitgebreide expertise aan.

Alle externe partijen zullen als onderaannemer van B-ILD optreden bij toekenning van de opdracht. De intentieverklaringen tot samenwerking worden als bijlage bij het offerteformulier gevoegd.

Sileghem & Partners
architecten en ingenieurs cvba

Ingenieur stabiliteit

A: Winkelstraat 2
8550 Zwevegem

T: +32 (0)56 75 42 88

E: info@sileghem.be

W: www.sileghem.be

Contact: Pol Sileghem

HP Engineering

Ingenieur technieken

A: Beverestraat 109
9700 Oudenaarde

T: +32 (0)55 610 236

E: office@hpengineering.be

W: www.hpengineering.be

Contact: Henk Pijpaert

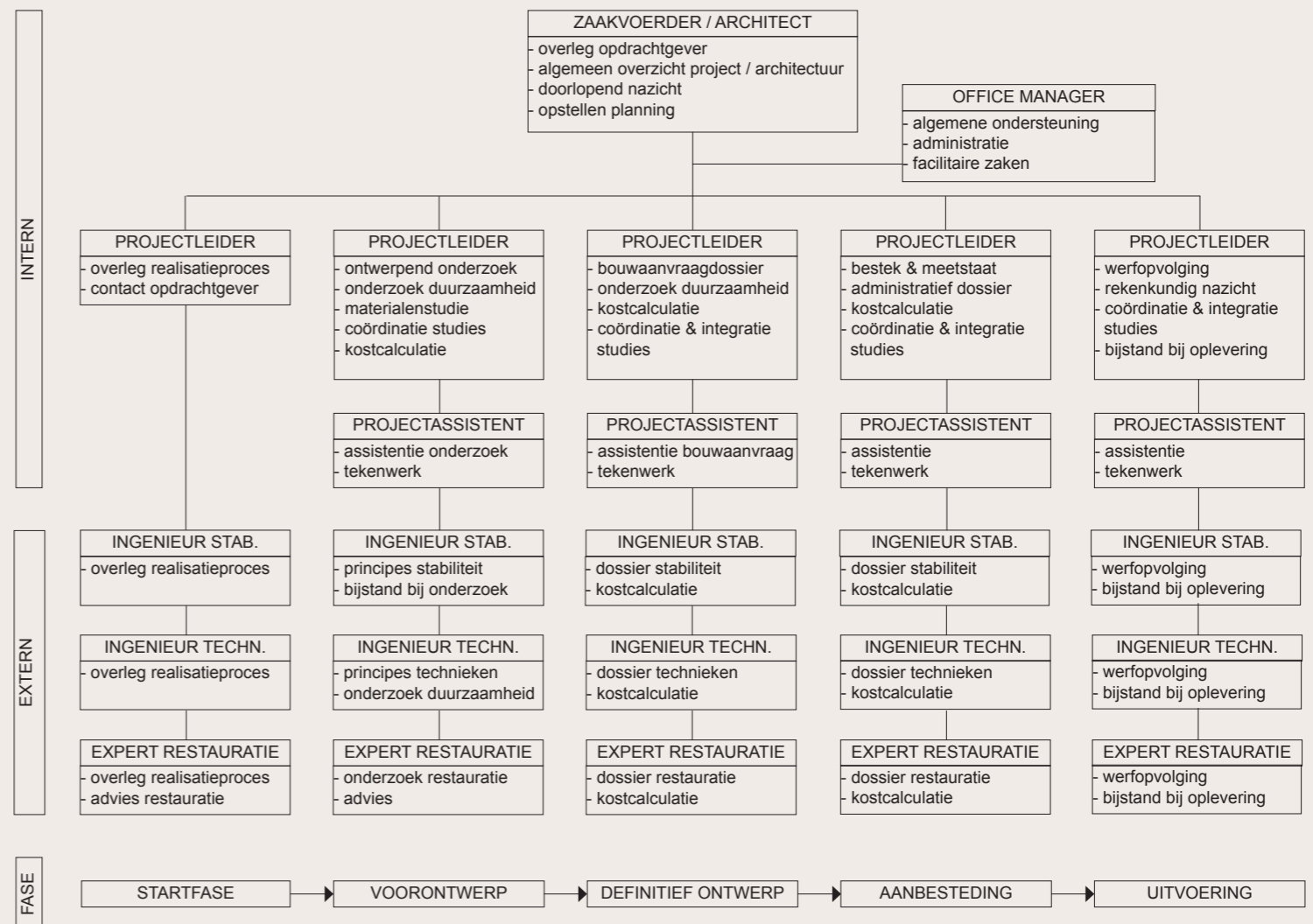
VandenBorre - Lauwers

Restauratie en monumentenzorg

A: Oostveldkouter 32
9920 Lovendegem

T: +32 (0)56 32 38 13

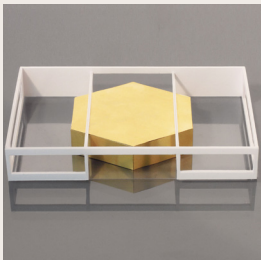

Contact: Hugo VandenBorre

D - TEAMVOORSTELLING

B-ILD

PSBO BUILDING	schoolgebouw	
opdrachtgever	provincie vlaams-brabant	
locatie	tielen	
oppervlakte	2.850 m2	
kostprijs	3.780.000 euro	
status	voorlopig opgeleverd	
RECORD BUILDING	bank- en verzekeringskantoor	
opdrachtgever	vervoort & willekens bvba	
locatie	reet	
oppervlakte	300 m2	
kostprijs	583.000 euro	
status	opgeleverd	
BKO BUILDING	verbouwing school tot kinderdagverblijf	
opdrachtgever	gemeente kortemark	
locatie	kortemark	
oppervlakte	405 m2	
kostprijs	450.000 euro	
status	in uitvoering	
DAGPAUWOOG	nieuwbouw schoolgebouw	
opdrachtgever	GO!	
locatie	koningshooikt	
oppervlakte	2.072 m2	
kostprijs	2.580.000 euro	
status	in uitvoering	
DS HOUSE	herbestemming en renovatie werkplaats tot éénsgezinswoning	
opdrachtgever	privé	
locatie	leuven	
oppervlakte	300 m2	
kostprijs	417.000 euro	
status	opgeleverd	

Sileghem & Partners

architecten en ingenieurs cvba

- Kasteel Walburg te St. Niklaas - restauratie met verbouwing
- Restauratie woningen begijnhof Gent - 1° en 2° fase i.o.v. het Vlaams Woningfonds
- Geklasseerde Pastorie Erpe Mere - consolidatie metselwerken
- Renovatie Provinciaal Inst. Hoger Ond. Kortrijk tot 29 appartementen
- Renovatie historische woningen Damse Vaart
- Transfo Zwevegem: herbestemming voormalige elektriciteitscentrale
- Verbouwing graansilo tot appartementen - Kuurne
- Verbouwen en uitbreiding van winkelruimte Deleye – Brugge
- Stabiliteitsonderzoek molen te Hoeke i.o.v. VZW Erfgoed Vlaanderen
- Reconstructie Wielerpiste Defraeye – Sercu, Rumbeke
- Verbouwing herenhuis tot kantoor voor notaris Bael, Gent
- Restauratie woonproject Groote Fabrieke, Avelgem
- Verbouwing ontmoetingscentrum De Neerbeek + brandweerkazerne, Bissegem
- Verbouwing thuiszorgwinkel CM Gentbrugge
- Verbouwing voormalige fabriek TH.V tot lofts en kantoren - Ronse
- Herbestemming kerk - Bossuit
- Verbouwing van oud schoolgebouw tot BKO te Kortemark (in uitvoering)

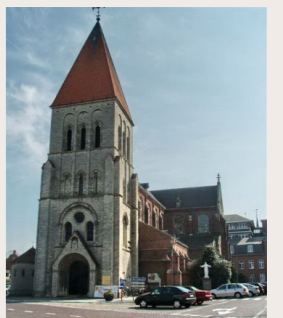
HP Engineering

- Renovatie en restauratie van beschermd monument Eperon D'Or - Izegem
- Renovatie en herbestemming historische stapelplaats tot museum - Kortrijk
- Verbouwen van bestaand pand tot audio- en visuele studio's en kantoren - Gent
- Restauratie en inrichting kantoorgebouw, pakhuizen en Spaans huis - Brugge
- Renovatie en herinrichting Gruuthuse museum - Brugge
- Renovatie Sint-Martinus Kerk - Waregem
- Nieuwbouw crematorium - Aalst
- Renovatie en ontwerp dierenverblijven zoo Antwerpen - Antwerpen

VandenBorre - Lauwers

- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Pieterskerk, Berlaar
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Martinuskerk, Martenslinde
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek kerk van het Grootseminarie, Brugge
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Odulphuskerk, Borgloon
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Aldegondekerk, Mespelare
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Kasteel van Gaasbeek, Gaasbeek
- Bouwhistorisch onderzoek en proefrestauraties, Sint-Catharinakerk, Mechelen
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Quintinuskerk, Gelinden
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Joriskerk, Sleidinge
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Godelievekerk, Sleidinge
- Bouwsporenonderzoek Sint-Geertruiabdij, Leuven
- Onderzoek constructie en materiaaltechnische onderzoek, Sint-Elooiakapel, Meise
- Onderzoek constructie Sint-Annakerk, Stene
- Stratigrafisch en materiaaltechnisch onderzoek Sint-Laurentiuskerk, Overrepen

OPGAVE VAN DE STUDIEKOSTEN

Het ereloonpercentage voor deze opdracht bedraagt 11,4% op de totale bouwkost van de werken opgenomen in de raming (nieuw te bouwen gedeelte, restauratie en inrichting kerktoren, afbraak schip / koor / aanpalende ruimtes).

Het voorgestelde ereloon omvat de studies:

- architectuur
- stabiliteit
- technieken
- restauratie

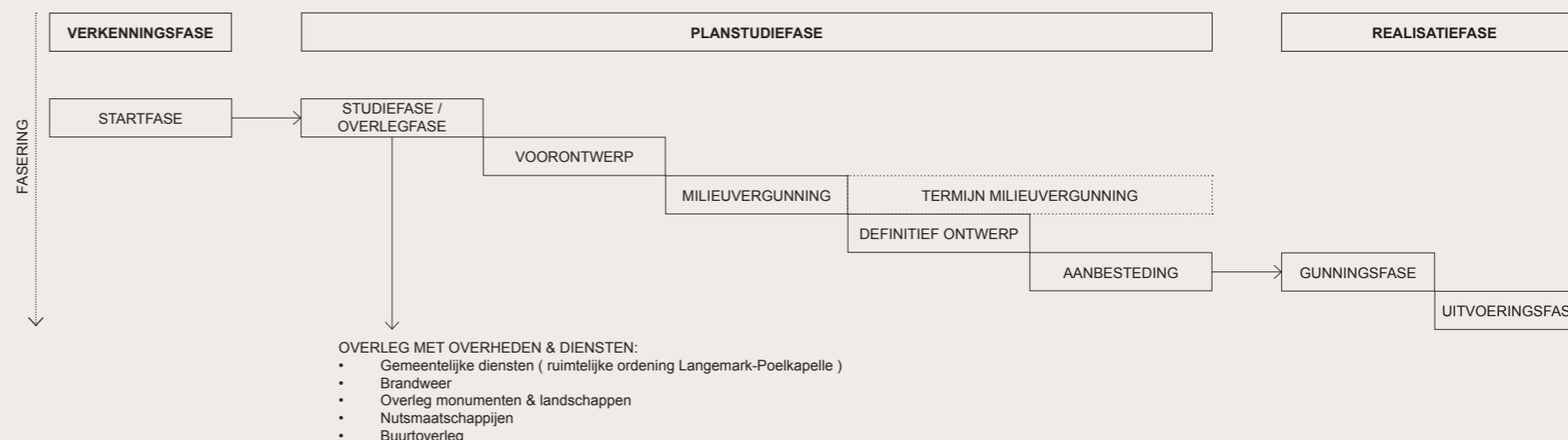
De berekening van het ereloon werd opgenomen in het overzicht van de kostenraming.

Wij houden bij de opgave van het ereloon rekening met de uitvoering van de bouwwerken in een algemene aanneming. Verdere toelichting is mogelijk bij de eventuele onderhandeling van het contract.

KOSTENBEHEERSING PROJECTKOST

Bij een verdere evolutie van het project zal in een eerstvolgende fase het ramingsbedrag besproken worden met het opdrachtgevend bestuur. Tijdens de eerste verkenningsfase en na overleg van het programma van eisen zal het project verder in detail bestudeerd worden waarbij het respecteren van het vooropgestelde budget als doelstelling voorop blijft staan. Tevens wordt binnen elke fase van het bouwproces een gedetailleerde budgetcontrole uitgevoerd en zal een budgetanalyse voorgelegd worden aan de opdrachtgever ter bespreking.

FASERING PROJECT SINT-ANDREASKERK BIKSCHOTE

PLANNING EN PROCESGERICHTHEID

De precieze planning en timing van de verschillende fases zal in samenspraak met het projectteam beslist en vastgelegd worden. Deze planning zal gedurende het volledige proces bijgehouden, overlegd en gecommuniceerd worden aan de opdrachtgever en aangepast indien nodig.

Als architectenkantoor hechten wij veel waarde aan een efficiënt verloop van het bouwproces. We houden het vooropgestelde planningsschema van de opdrachtgever nauwgezet aan. Na eventuele toewijzing van de opdracht kan de planning verder in detail met de bouwheer besproken worden.

Doorheen de verschillende fases van het bouwproces zal de planning strikt gevolgd worden en op gepaste tijdstippen overlegd met de opdrachtgever. Per fase worden de te ondernemen stappen ingepland en volgens een vooraf besproken tijdschema doorlopen. Hierbij worden alle betrokken partijen tijdig ingelicht over hun respectievelijke taak en de daarbij horende timing.

In samenspraak met de opdrachtgever zullen gedurende het verloop van het bouwproces verschillende deadlines worden vastgelegd die door alle bouwpartners aangehouden en gerespecteerd dienen te worden.

Doorheen de verschillende fases van het project worden er overlegmomenten georganiseerd met alle belanghebbende partijen voor die fase. Hierbij worden alle relevante partners uitgenodigd tot participatie, dit steeds in samenspraak met de opdrachtgever.

De communicatie en opvolging van het project zal binnen het architectenbureau steeds door dezelfde persoon gebeuren zodat er een duidelijk aanspreekpunt is voor de opdrachtgever. Deze projectleider is verantwoordelijk voor de coördinatie van het integrale proces. Hierdoor ontstaat een heldere continuïteit waarbij het oorspronkelijke concept niet verloren gaat.

BIKSCHOTE

